

החלטה חסרת תקדים

כתב אישום

פרופ' בועז סנג'רו

דרוש בדיק בית

בבני משפחתו? אלה רק דוגמאות אחרות לדרכים הנלוות שבהן נקטו חוקרי המשטרה בלהיטותם להשיג עדויות נגד רה"מ - כולן פורסמו בשנה האחרונה.

במצב רגיל היו כל שוחרי זכויות האדם מתייצבים כנגד החקירה הדורסנית. לא הפעם. נראה כי הנטייה הפוליטית גברה על המחויבות לזכויות האדם. אלא שמשטרה דורסנית לא תיעצר ברחוב בלפור. מחר תופעלנה שיטות אלה כנגד ילדינו - הרי כל אחד עלול למצוא עצמו חשוד או עד. תפקיד היועמ"ש אינו רק לאשר הגשת כתבי אישום. הוא עומד בראש מנגנון התביעה. עתה, לאחר שהחליט על הגשת כתב האישום, עליו לבצע בדיק בית רציני במשטרה ובפרקליטות ולנקוט אמצעים כדי שלא תתקיימנה עוד חקירות כאלה, שהגיעו עד סחיטה באיומים של עדים. על חוקרי המשטרה להיות כפופים לחוק. אחרת אין לנו חירות.

צילום: יוחנן שאול

פרקליטיו של נתניהו בדרך לשימוע

נוכח העובדה שכל ארבעת ראשי הממשלה האחרונים נחקרו כחשודים: ברק, שרון, אולמרט ונתניהו; עולה השאלה מהי רמותה הראויה של מערכת אכיפת החוק. המשטרה והפרקליטות אינן גופים פרטיים, אלא מייצגות את כולנו, ואנו זכאים לתבוע מהן הגינות מרבית. המטרה להשיג הרשעה איננה מקרשת את כל האמצעים. היא אפילו לא מטרה ראויה, שהרי יש לחקור בפתירות ולא בלהיטות להשיג הרשעה. המבחן צריך להיות עיוורון צבעים פוליטי.

אם נשכח לרגע שמדובר בראש ממשלה, וכל אחד ידמיין שבנו שלו נחקר כחשוד בעבירה פלילית: האם נרצה לקבל חקירות משטרה אגרסיביות, שבהן מונעים מהנחקרים שינה וחקרים אותם במצב עייפות קיצוני? הנתמך בחקירות שבמהלכן משפילים את הנחקרים ומונעים מהם אפילו טיפול רפואי? הנסכים לחקירות שבהן מאיימים על עדים בחשיפת

ע, תה, משהחליט היועמ"ש על הגשת כתב אישום כנגד ראש הממשלה, ההכרעה עוברת אל בית המשפט. הוא שיכריע אם עביירה מעורפלת כמו "הפרת אמונים" ראויה להרחבה נוספת בפסיקה, או שבהתאם לעיקרון החוקיות המחייב אוהרה הוגנת לאזרח, יש להחליפה בהגדרה ברורה בחוק, שתבהיר מה בדיוק אסור, ולא תפתיע את האזרחים. ביהמ"ש הוא שיכריע אם ראוי להרחיב בפסיקה עבירה חמורה ורחבה כעבירת השוחד, כשאפילו פריקליט המדינה, שי ניצן, צוטט כמי שאמר שאין תקדים להרשעה בשוחד נוכח סיקור תקשורת אוהד, אך הוא רק מביא את הדבר לפתחו של ביהמ"ש - זוהי תפיסה מעוותת של תפקיד הפריקליטות. על כולנו להמתין להחלטת ביהמ"ש. אך מעבר לתחושה הקשה שמשטרלים להדיח ראש ממשלה מכהן לא באמצעות בחירות אלא באמצעות מערכת המשפט; תחושה המתעצמת

עקיבא ביגמן

היועמ"ש נגרר

גיבור הגדול של הימים האחרונים הוא אביחי מנדלבליט. ככל שנחשפו יותר פרטים על החקירות ועל הפעולות שננקטו במהלך, החלו לצוץ סימני שאלה ביחס לתפקודו. תרגיל החקירה שביצע המשטרה על ניר חפץ, שהיועמ"ש למד עליו רק בדיעבד; וכך גם התרגיל המקביל שעל פי הדיווחים נעשה כלפי פילבר. דומה שהיועץ נגרר אחרי המשטרה והפרקליטות, ונאלץ לאשר בדיעבד מעשים גבוליים וחריגים שהן ביצעו.

כפי שהעיד בעצמו בראיון לדנה ויס לפני כשנה, זו היתה הדינמיקה למן ההתחלה. עם כניסתו לתפקיד, כך אמר, ניגשו אליו החוקרים עם אוסף של אינפורמציות וחשדות כלליים וביקשו אישור לפתוח בחקירה. למרות שהיה ברור לו, כדבריו, שאם לא היה מדובר בנתניהו איש לא היה מתעניין בשבבי המידע הללו, הוא אישר את החקירה. מכאן הכל התחיל להידרדר. הרבר הבא היה אימוץ התזה החדשנית - תקדים עולמי - שסיקור אוהד הוא שוחד, רעיון שנולד בפרקליטות עם פתיחת החקירות, שבלעדיו, לכאורה, הררי החומרים שנמצאו במחשבו של ארי הארו ומכשיריהם של ניר חפץ ושלמה פילבר היו עשויים להיתפס כרכילות מרגשת, אך לא נושא לאישום פלילי. גם כאן, מנדלבליט היה יכול להציב גבול ולומר: "אין אישור לחקירת יחסי פוליטיקאים ותקשורת". אבל הפרקליטות היתה נחושה יותר. זה גם המפתח להתנהלות בחודשים האחרונים. למנדלבליט לא היה דחוף להעיר לליאת בן-ארי על חופשתה בזמן השימוע, אבל לקבל החלטה בתיק הכי דרמטי שהוא ינהל אי פעם, הוא ממחר ופועל בלחץ שלא ייאמן. ישיבות דרמטיות אל תוך הלילה, החלטה ברגע האחרון, בתזמון פוליטי מדויק ובתיאום מוחלט עם לוח השידורים של הטלוויזיה. מנדלבליט פועל כאילו שמשטר המשפטים הוא חמ"ל מבצעי ושתפקיד היועמ"ש, כמו הפצ"ר, הוא לתת גושפנקה משפטיית לפעולות של הדרג המבצעי. אף שהוא מביע "חוסר נחת" מדי פעם מחלק מהדברים שנעשו, הוא לא מנהל את המערכת או מציב קו אדום. אמון הציבור במערכת המשפט מצוי בשפל היסטורי. דומה שלאירועי השבועות האחרונים יש תרומה אדירה לכך.

מלגת קרן הסיוע לסטודנטים
נפתחה
ההרשמה
לשנת הלימודים תש"ף
היכנסו
www.edu.gov.il/Scholarships

המועצה להשכלה גבוהה ומשרד החינוך מעניקים מידי שנה מלגות סיוע לסטודנטים אזרחי ישראל או תושבי קבע, הלומדים לתואר ראשון במוסדות להשכלה גבוהה שהוכרו על פי חוק המל"ג וכן לתלמידי מכינות קדם אקדמיות.

בקרן הסיוע קיים מסלול מלגות נוסף המיועד לסטודנטים הלומדים לתואר ראשון במוסדות להשכלה גבוהה, והינם הורים לילד אחד לפחות ונכללים בתנאים מיוחדים.

מועד פתיחת הגשת המועמדות: יום א', 17/11/2019, י"ט בחשוון תש"ף

מועד אחרון להגשת מועמדות: יום ג', 31/12/2019, ג' בטבת תש"ף

נרשמים חדשים, לתשומת ליבכם:

המועד האחרון עבור הרשמה לקבלת סיסמא, הנו יום ג', 10/12/2019, י"ב בכסלו תש"ף.
המועד האחרון להגשת הבקשה ולהשלמת מסמכים הנו יום ג', 31/12/2019, ג' בטבת תש"ף.

* למידע על מלגות לסטודנטים הלומדים לתעודת הנדסאי היכנסו לאתר משרד החינוך

לשאלות והבהרות ניתן ליצור קשר בטלפון:
1700-505-885

www.edu.gov.il/Scholarships